

tendam. 1. Quia non loquitur S. Stephanus de profectioe ex una parte terræ Chanaan in aliam, sed de profectioe immediata ex Charan in Chanaan: nam *ad inde* in textu supra cit., designat civitatem Charan seu Haran, in qua Abram post egressum ex terra Chaldaeorum habitaverat; ergo significat ejus profectioem ex Haran in Chanaan, ac consequenter nulloatenus intelligi potest de translatione ex una parte terræ Chanaan in aliam. 2. Quia S. Martyr loquitur de translatione Abrahæ in terram illam, quam Deus repro-misit se daturum posteris ejus in possessionem: atqui hæc non est sola regio Mambre, aut illa quæ tribui Juda cesserat; ut liquet ex Deut. XXXIV, ubi *ŷ. 1. 2.*, et *3* dicitur quod Deus Moysi ostenderit *omnem terram Galaad usque Dan*; item terram Nephthali, Ephraim, Manasse, Juda etc. Et post hæc subditur *ŷ. 4. Dicitque Dominus ad eum (Moysen): Hæc est terra, pro qua juravi Abraham, Isaac, et Jacob, dicens: Semini tuo dabo eam.* Frustra igitur nonnulli conantur vocem *istam* in textu S. Stephani restringere ad sortes tribuum Juda et Benjamin: siquidem hæc vox non tantum istas duas sortes, sed universam terram Chanaan respicit, ut ex jam dictis constat; et ulterius inde evinci potest, quod Gen. XII, 7. Abrahæ consistenti prope locum Sichem Deus dixerit: *Semini tuo dabo terram hanc.* Atqui *ad hanc* ibi non designat solum agrum Sichemiticum; ergo nec *ad istam* in textu S. Stephani designat solas sortes tribuum Juda et Benjamin.

Prob. II. Si Abraham natus esset anno patris sui 70, vixisset cum patre suo annis 135: atqui hoc admitti nequit; ergo etc.

Prob. maj. Quia cum Thare vixerit 205 annis, clare sequitur quod post annum ætatis suæ 70, adhuc vixerit annis 135, adeoque mortuus sit anno 135 filii sui Abraham; duobus scilicet annis ante mortem Saræ: hæc enim Gen. 23 dicitur obiisse anno ætatis suæ 127, adeoque ætatis Abrahami 137: nam Abraham 10 annis ipsa senior erat, ut colligitur ex Gen., XVII, 17.

Prob etiam min. Quia si Abraham tot annis cum patre suo vixisset, Isaac, mortuo Thare, annum egisset 35: (cum hic natus sit anno Abrahæ 100, ut dicitur Gen., XXI, 5), atqui hoc repugnat Scripturæ, tum hic cap. XII, tum Act. VII, ubi refertur cum mortuo patre exiisse de Haran, translatumque esse in terram Chanaan, et tum promissionem illi factam, cum non haberet filium.

SOLVUNTUR ARGUMENTA. — Obj. I. Verba Moysis supra cit. scripta sunt per figuram recapitulationis, ut docet S. P. Aug. lib. XVI de Civ. Dei cap. XV, et Q. 25 in Gen.; adeo ut Moyses prius retulerit quæ Thare spectabant, quam ordiretur historiam Abrahæ.

R. Recapitulationem quidem hic posse habere locum respectu vocationis Abrahæ: quia probabilius vocatio ejus, de qua agitur cap. XII, facta est antequam habitaret in Haran. At non videtur posse habere locum respectu annorum 75 Abrahami: nam totidem præcise annis dicitur fuisse natus, non cum

vocaretur a Deo, aut cum egrederetur ex Chaldæa; sed dum exiret ex Haran: *Septuaginta quinque annorum erat Abram, cum egrederetur de Haran*; unde non est egressus de Haran vivente patre (ut supponit recapitulatio) eoque agente annum 145; sed *postquam mortuus est pater ejus, transtulit illum (Deus) in terram in qua nunc habitatis.* Cæterum, de hoc argumento pluribus infra cap. XII, Q. I, in respons. ad Obj. IV.

Inst. I. Quidni dici possit, quod Abraham vivente patre quidem profectus sit in Chanaanitidem, quia ex quo divinum mandatum acceperat, semper habuit desiderium illic proficiscendi, quamvis tantum post mortem patris in ea sit stabiliter collocatus? Item quia ea intentione jam reliquerat Chaldæam?

R. Nec hoc dici posse videtur: nam translatio seu collocatio Abrahæ in Chanaan nihil esse videtur, nisi migratio ejus ex Haran in Chanaanitidem. Jam vero non nisi post mortem patris eo translatus est, aut ibi collocatus; ergo nec vivente patre eo profectus.

Addit Frassen, quod etsi Abraham post egressum suum diu in Chanaanitide moratus fuisset; non recte tamen diceretur in ea collocatus (ut vertunt aliqui), quia perpetuus in ea peregrinus fuit, et Deus *non dedit ei hæreditatem in ea, nec passum pedis*; ergo per translationem S. Stephanus proprie intelligit migrationem ejus in Chanaan.

Inst. II. Licet non possit dici in ea collocatus ratione sui, aut aliquorum ex filiis suis, post tamen ratione nepotis sui Jacob; ait enim S. P. Aug. Q. 25 in Gen. *Sic ergo collocatus et constitutus est in illa terra Abraham, quoniam vixit usque ad nativitatem Jacob.*

R. Neg. assumpt.: quia S. Stephanus loquitur de translatione illa, quæ ex lib. Gen. nota erat Judæis, coram quibus disputabat: atqui illis non poterat esse nota alia Abrahami translatio, quam ea quæ hic cap. XII describitur a Moyse; siquidem in toto lib. Gen. de nulla alia fit mentio; ergo per translationem nihil aliud intelligit, quam Abrahami migrationem ex Haran in Chanaan. Ad auctoritatem autem S. P. Aug. respondebitur infra circa finem hujus §.

Obj. II. Textus Geneseos, *Septuaginta quinque annorum erat Abram cum egrederetur de Haran*, sic explicari potest, ut anni illi non computentur a nativitate Abrahæ, sed ab ejus miraculosa liberatione ex igne, in quem causa fidei fuerat injectus a Chaldæis, ignem ut Deum colentibus.

R. Id non esse nisi rabbinorum figmentum. 1. Quia neque Moyses, neque Ecclesiasticus cap. 42, neque S. Paulus ad Heb. XI, ubi egregia Abrahæ facta, divinaque ei collata referunt beneficia, tantum miraculum, martyriumque Abrahæ tam gloriosum tacuissent, cum multo minora recenseant. 2. Cum juxta rabbinos ista Abrahami liberatio contigerit anno vite ejus 60, sequitur illum ex Haran egressum esse anno ætatis suæ 135; adeoque jam Isaac natus fuisset 35 annis: quod tamen admittit

non potest; quandoquidem hic non in Haran, sed in Chanaan natus sit.

Si rabini reponant, annum 100, quo Abraham dicitur genuisse Isaac, non ab ejus nativitate, sed a jam memorata liberatione computandum esse, majore et inextricabili difficultate sese involvunt: siquidem in hoc supposito Isaac natus fuisset anno 160 vite Abrahami, ac consequenter ipso mortuo tantum egisset annum ætatis 15: nam dies vite Abrahæ fuerunt 175 anni; ut dicitur Gen. XXV, 7. Atqui hoc ultimum omnino falsum esse, evidenter constat ex cap. 24, ubi dicitur Abraham adhuc vixisse, quando Isaac (natus jam 40 annis, ut patet ex cap. XXV, 20) Rebecam duxit uxorem: ergo, etc. Adde quod hæc Abrahami verba: *Putasne centenaria nascetur filius, et Sara nonagenaria pariet?* aperte agant tam de annis vite ipsius, quam uxoris ejus Saræ; atqui certum est, jam dicta verba ab ipso fuisse prolata, postquam exivisset ex Haran, et jam notabili tempore habitasset in Chanaan: ergo Rabbinorum figmentum est, quod Abraham ex Haran in Chanaan profectus sit, dum agebat ætatis suæ annum 135.

Inst. I. Historiam hanc admittit S. Hieronymus in Quæst. super Gen. ubi ait: *Vera est illa Hebræorum traditio... quod Abraham Babylonio vallatus incendio, quia illud adorare volebat, Dei auxilio sit liberatus, et ex illo tempore ei dies vite, et tempus reputetur ætatis, ex quo confessus est Dominum spernens idola Chaldæorum.*

Hieron. autem subscribit S. P. Aug. lib. XVI de Civ. Dei cap. XIII. *Manifestum est, inquit, domum Thare persecutionem passum fuisse a Chaldæis pro vera pietate.*

R. Quod S. Hieron. hanc historiam supposuerit, ut difficillimam hanc questionem aliquantulum dissolveret: attamen non adhæsit illi tenaciter. 1. Quia eam paulo ante *fabulam* vocat. 2. Quia ibid. subdit immediate: *Si quis ergo huic expositioni contrarius est, quaerat aliam solutionem, et tunc ea recte quæ a nobis dicta sunt improbabili.*

S. P. Aug. autem multo minus isti fabulæ confidit; quia cap. XV lib. cit. alias producit solutiones, ut propositam evacuet difficultatem. Ex textu vero in object. cit. nihil eruitur: nam ibi tantum docet, quod domus Thare sit passa persecutionem in genere a Chaldæis: ac proinde ex illo loco non bene concluditur portentosum istud miraculum, quod in Scriptura non memoratur.

Inst. II. Hebræa vox *ur* ignem et lucem denotat: ergo.

R. Neg. conseq.; licet enim vox *Ur* etymologicè ignem significet; non tamen hic pro igne, saltem materiali ponitur; sed pro loco et civitate: nam Thare hoc cap. dicitur eduxisse familiam suam de *Ur* Chaldæorum, ut iret cum ea in terram Chanaan; jam vero non eduxit saltem totam suam familiam ex igne materiali: ergo vox *Ur* non significat hoc loco ignem materiale.

Inst. III. Hæc verba Exodi XX: *Ego sum Domi-*

mus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti, significant divinam liberationem a servitute ægyptiaca; ergo et hæc Gen. XV, 7. *Ego Dominus qui eduxi te de Ur Chaldæorum*, significant divinam liberationem ex igne Chaldæorum.

R. Neg. conseq. Disparitas est, quod maximum hic esset inconveniens Scripturæ S. sensum litteralem et historicum detorquere in improprium, aut solum metaphoricum; cum ut jam monstratum est, vox *ur* de igne materiali intelligi non possit.

Inst. IV. lib. II. Esdræ cap. IX, 7 clare dicitur: *Tu ipse, Domine Deus, qui elegisti Abram, et eduxisti eum de igne Chaldæorum*; ergo etiam hic vox *ur* significat ignem.

R. Textum Esdræ optime intelligi metaphoricè, ita ut significet, *ignem tribulationis*, quo non raro examinantur electi: unde oratio Levitarum talis est loco objecto: *Tu ipse Dominus Deus, qui elegisti Abraham, et eduxisti eum de igne tribulationis* (ut ponitur *ŷ. 27*) *ne avertas a facie tua omnem laborem, qui invenit nos* (*ŷ. 32*) *quia in tribulatione magna sumus* (*ŷ. 37*). Deinde vox *Ur* Gen. XV sine ulla repugnantia potest significare non tantum civitatem ex qua eductus est Abraham, sed etiam simul ignem tribulationis, cum una eademque Scriptura possit habere plures sensus, quorum unus sit proprius, alter metaphoricus, et utrumque sit verum; scilicet quod Abraham eductus sit de *Ur* civitate, et de igne tribulationis, quam domus Thare a Chaldæis passa est, ut audivimus ex S. P. Aug.

Obj. III. Dici potest, quod 75 annorum esset Abraham, cum egrederetur ex Haran prima vice, et pater ejus ageret annum 145, ita tamen ut 60 annos peregrinatus, mortuo patre redierit in Haran, ut funeri patris interesset, etc. atque deinde annum agens 135, redierit in Chanaan nunquam amplius reversurus in Haran; sicque natus fuerit Abraham anno patris sui 70: nam si 70 addantur 60 annis, quibus peregrinatus est, et 75 quos habebat, cum prima vice tenderet in Chanaan, Thare invenietur mortuus anno præcise 205; et optime textus Scripturæ apparenter contrarii conciliabuntur.

R. Gratis videri fietam duplicem illam profectioem Abrahæ ex Haran in Chanaan. 1. Quia de duplici illa profectioe nihil meminit Scriptura; sed potius testatur, eum post primam profectioem ex Haran constanter habitasse in Chanaan cum tota sua familia; a cap. XII plurimas ejus hinc inde migrationes refert Moyses, de regressu autem in Haran ne verbum quidem habet usque ad mortem Abrahæ.

2. Vel rediit in Haran cum tota familia, vel ea in Chanaanitide relicta: si primum; cur filio suo Isaaco non procuravit uxorem de genere suo? Ille enim jam nubilus erat, utpote annorum 35, cum natus esset anno patris 100, et juxta hanc sententiam Abraham tum haberet annos 135: si secundum, quomodo ex Haran iterum reversus in Chanaan, dicitur (juxta S. Stephanum) in ea *collocatus, inquilinus factus*, etc.? Nemo enim proprie dicitur collocari, etc., in ea regione, in qua suam habet familiam, etc.

3. Sive solus, sive cum familia sua redierit in Haran; quomodo ignorare potuit, ibidem Nachori fratri suo esse amplissimam familiam, in qua et Rebecca filia Batuelis filii Nachor? Aut si id non ignoravit, cur œconomum suum non misit directe ad domum fratris sui Nachor? Cur non inquisivit in Rebeccam, aut aliam ex sua cognatione determinatam virginem, ut eam filio suo peteret in uxorem? Cur œconomus Abrahamæ rem suam Domino, quasi per sortem commisit? Nullum igitur duplex hæc migratio in Scriptura videtur habere fundamentum.

Obj. IV. Hic γ . 26 aperte dicitur: *Vixitque Thare septuaginta annis, et genuit Abram, et Nachor, et Aran*; ergo Abraham genitus est anno patris sui 70.

R. Neg. conseq. quia sensus est, quod anno 70 Thare inceperit generare tres filios in textu expressos; siquidem hic videtur esse verus genuinus istorum verborum sensus, quemadmodum Gen. V, dum dicitur: *Noe cum quingentorum esset annorum genuit Sem, Cham et Japhet*, sensus est, quod isto anno illos tres generare inceperit, id est tunc unum illorum genuerit, et reliquos duos postea. Ac proinde non videtur admittenda expositio Pererii, qui præterdit præcit. verborum sensum esse hunc: Cum Thare vixisset annos 70, jam generat Abram, Nachor, et Aran; videlicet Abram eodem anno 70, reliquos autem duos prius. Nam cum hæc Pererii expositio non possit adaptari textui cap. V, non poterit etiam competere textui cap. XI: etenim utrobique eadem prorsus sententia est, mutatis nominibus, et idem loquendi modus, et nulla videtur posse assignari causa, ob quam diversimode uterque locus explicari debeat. Dicendum itaque sacrum textum nihil aliud significare, quam ipsum Thare anno 70 cœpisse generare tres filios jam præmemoratos, et non eodem anno omnes, sed unum tantum genuisse, reliquos vero duos postea. Jam vero non potest dici quod anno 70 genuerit ipsum Abram: nam Aran certe ante Abram genitus fuit; quandoquidem Sara filia Aran, et uxor Abram ipso Abramo decem duntaxat annis junior foret; ut constat ex cap. XVII, 17: ac proinde si Aran post Abram natus fuisset, consequenter admittendum foret, Saram fuisse genitam anno 8, vel 9 vitæ patris sui Aran: quod est impossibile. Vide plura apud Torniellum ad annum mundi 2039, item ad annum 1979.

Hallucinatur ergo illi, qui Abram putant fuisse primogenitum Thare: errarunt et illi, qui in Scriptura primogenitos semper primo loco nominari asseruerunt. Ratio autem, cur hic primi nominentur juniores, videtur esse, quia primi nominandi erant digniores, vel illi, ex quibus per lineam rectam Messias erat nasciturus.

Inst. I. Moyses distincte expressit annos nativitatis et mortis aliorum patriarcharum, ut sacræ chronologiæ seriem contexeret: ergo et hoc hic γ . 26 observavit in Abrahamo, maxime cum exprimat annos ætatis 75, 86, 100, etc.

R. Neg. conseq. satis enim aperte annum na-

tivitatis Abrahamæ expressit, cum dixit ipsum fuisse 75 annorum moriente patre ejus, qui vixerat annis 205.

Inst. II. Licet Moyses prius retulerit mortem Thare, et tum cap. XII subjecerit egressum Abræ ex Haran, quando hic erat 75 annorum, inde non sequitur illum egressum revera contigisse ergo post mortem Thare: ergo ex istis duobus jam præfatis textibus inter se collatis non evincitur quod Abram moriente patre fuerit tantum 75 annorum.

Prob. ant. Quamvis infra cap. XXV, 8 referatur mors Abrahamæ ante nativitatem Jacob et Esaü, tamen inde non sequitur, quod Abraham revera ante nativitatem nativitatem mortuus sit: ergo etiam ex cap. XI et XII non sequitur quod Thare sit mortuus ante egressum Abræ ex Haran.

R. Neg. ant.; ad prob. autem dico, disparitatem ad hunc et similes alios casus qui objeci possent, esse hanc quod in priori casu foret manifesta implicantia, si diceremus Abraham esse mortuum ante nativitatem præfatorum geminorum; siquidem hoc manifeste repugnat textibus cap. XXV relatis: nam cum ibidem γ . 7 Abraham dicatur vixisse 175 annis, et γ . 26 Isaac dicatur fuisse sexagenarius quando nati sunt ei parvuli, atque insuper ex cap. XXI, 5 constet ipsum Isaac esse natum anno 100 vitæ Abrahami, clare sequitur quod Jacob et Esaü moriente Abraham essent 15 annorum; adeoque non est mirum, quod pro conciliatione istorum textuum recurrere debeamus ad figuram anticipationis et recapitulationis; quandoquidem Scriptura ad hoc cogat. At nequaquam cogit ut eo confugiamus pro conciliatione textuum, qui in nostro casu sibi apparent esse contrarii: nam ad γ . 26 (qui unice nos ad hoc cogere potest) sufficienter supra respondimus, atque ostendimus, ex illo nequaquam sequi Abram esse natum anno 70 patris sui.

Inst. III. Moyses chronologiam patriarcharum textit per annum quo quisque genuit; ut ex infra § II dicendis latius patebit, ergo ex γ . 26 clare sequitur, quod Thare genuerit Abram anno ætatis suæ 70: nam alias in vanum istum annum expressisset.

R. Ant. esse verum, quoties unicum nominat filium a patre tali anno vel ætate genitum; at non apparet verum, ubi plures uno eodemque anno filios genitos exprimit; ut patet in chronologia antediluviana, quæ proprie et exacte non per annum 500 Noe (quando dicitur genuisse Sem, Cham et Japhet), sed per annum 600, quem desinente diluvio compleverat, texenda et deducenda videtur; ut observavimus cap. VIII, Q. II. § III. Ita pariter hic chronologia non per annum 70, quo Thare generare cœpit, sed per annum 205, quo mortuus est, deducenda apparet; ut in ante dictis observatum est. Non tamen propterea hic in vanum expressit annum 70 Thare: quia equidem hunc exprimendo, nobis insinuat quoto anno is generare cœperit tres istos filios, ex quibus universus populus Israeliticus exortus fuit; sicuti supra

exprimendo annum 500 Noe, nobis insinuare voluit annum, quo hic generare cœpit illos tres, ex quibus post diluvium genus humanum per universam superficiem terræ propagatum fuit.

Obj. V. Si natus esset Abraham anno patris sui 150, sine ratione angelo nuntianti futuram Isaaci nativitatem admirandus reposuisset: *Putasne centenario nascetur filius, et Sara nonagenaria pariet?* Infra cap. XVII, 17.

R. Neg. assumpt., quia id non reposuit propter se (cum sciret ex viris senibus sæpe prolem suscitari) sed propter Saram, quæ ob sterilitatem et ætatem non nisi miraculose poterat fecundari, ut infra ad jam memoratum cap. Q. III demonstrabitur.

Obj. VI. Anni 75 a Moysse memorati referendi sunt ad vocationem factam Abrahamæ in Haran, ut inde egrederetur in Chanaan; non vero ad mortem Thare: atqui illa vocatio diu facta est ante mortem Thare, puta 60 annis; ergo, etc.

Prob. min. Quia cap. XII, 1 dicit Deus Abræ: *Exi de terra tua, et de cognatione tua, et de domo patris tui*. Atqui illa verba, *de domo patris tui*, aperte insinuant, quod Thare adhuc viveret, dum Abram jubebatur egredi ex Haran: nam alias frustra fuissent addita, sed suffecisset dicere: *Exi de cognatione tua*; ergo, etc.

R. Gratis dato, quod Abram bis sit a Deo vocatus, nempe semel in Chaldæa, et semel in Haran (ut supponit objectio); R. inquam, neg. maj. pro secunda parte, simul et min., quia mox post mortem Thare et divinam Abræ vocationem subdit Moyses: *Egressus est itaque Abram sicut præceperat ei Dominus... septuaginta quinque annorum erat Abram, cum egrederetur de Haran*. Consequenter 75 annorum erat Abram, quando facta est divina vocatio in Haran (de qua supponitur loqui Moyses), et quando Thare jam mortuus erat, adeoque dici nequit quod illa vocatio facta sit 60 annis ante mortem Thare.

Ad prob. autem rursus, nego min.; nam verba illa, *de domo patris tui*, nihil aliud important, quam *de domo paternæ*, qualis etiam dicebatur post mortem Thare, ut liquet ex cap. XXIV, ubi refertur, cum Isaac esset 40 annorum, Abraham proinde 140, ac consequenter quinquennio a morte Thare (si nempe Abram supponatur natus anno ejus 70), quod Abraham ipse famulo suo dixerit γ . 37 et 38: *Non accipias uxorem filio meo de filiabus Chananæorum... sed ad domum patris mei perges, et de cognatione mea accipies uxorem filio meo*; et γ . 40 *de cognatione mea, et de domo patris mei*. Ac proinde ex verbis objectis nullatenus concluditur, quod Thare adhuc viveret, dum ex Haran egressus est Abram.

Obj. VII. auctoritatem S. P. Aug. qui, ut § seq. patebit aperte docet, Abram esse natum anno 70 patris sui.

R. S. P. quidem illam sententiam tradere, et etiam juxta illam plerumque deducere chronologiam historiæ Genesios; at nego, illum eam tantummodo tradere; siquidem quod etiam et hanc tradat, liquet

ex Q. 25 in Gen. ubi postquam apparentem contradictionem inter γ . 26 hujus cap. et γ . 4 cap. seq. solvisset per figuram recapitulationis: demum subjungit: *Potest et sic solvi, quoniam Scriptura quæ dixit, « cum esset Thare annorum septuaginta, genuit Abram et Nachor et Aran »: non utique hoc intelligi voluit, quia eodem anno septuagesimo ætatis suæ omnes tres genuit, sed « ex quo generare cœpit, » eum annum commemoravit Scriptura. Fieri autem potuit, ut posterior sit generatus Abram, sed merito excellentiæ, qua in Scripturis valde commendatur, prior fuerit nominatus; sicut propheta (Malach. cap. I) priorem nominavit minorem, « Jacob dilexi, Esaü autem odio habui. » Et in Paralipomenon cum sit quartus nascendi ordine Judas, prior est nominatus, a quo Judaicæ genti nomen est datum propter tribum regiam. Commodius autem plures exitus inveniuntur, quibus quæstiones difficiles dissolvuntur. Consideranda est sane narratio Stephani de hac re, « cui magis harum expositionum non repugnet. » ex quibus verbis patet I. S. P. admittere, verba γ . 26 hujus cap. tantum importare, quod Thare anno 70 cœperit generare tres filios hic expressos, nempe anno 70 primogenitum Aran, deinde Nachor, ac denique Abram, anno videlicet ætatis suæ 150; ut ex aliis Scripturæ locis supra probatum est. Patet 2 quod velit in hac parte præferendam esse eam sententiam, cui magis non repugnat (seu conformior est) narratio S. Stephani: jam vero narratio S. Stephani conformior est sententiæ, quæ docet Abram esse natum anno 150 patris sui; ergo, etc.*

§ 2. — PROPONITUR AC PROPUGNATUR SENTENTIA ASSE-
SERENS ABRAM ESSE NATUM ANNO 70 PATRIS SUI
THARE.

Prob. I. ex S. P. Aug. qui Q. 25 in Gen. postquam egressionem ex Haran (de qua cap. seq.) exposuisset per recapitulationem subjungit: *Non poterat (Abram) esse adhuc annorum septuaginta quinque (tantum) cum pater ejus jam mortuus esset, qui eum septuagesimo ætatis suæ anno genuerat: ut Abraham post mortem patris sui annorum esset centum triginta quinque, si omnes anni patris ejus ducenti quinque fuerint*. Idem etiam censet lib. XVI de Civ. Dei cap. XV.

Prob. II. Quia Scriptura id clarissimis terminis exprimere videtur hic γ . 26 dicens: *Vixitque Thare septuaginta annis, et genuit Abram, et Nachor et Aran*. Atqui hæc verba certo innuunt, quod aliquem ex suis filiis isto anno 70 genuerit Thare: et cum non possint intelligi de Aran vel Nachor, utpote quorum dies natalis nihil facit, nec spectat ad Israeliticam chronologiam, quam hic textit Moyses: sequitur, quod debeant intelligi de Abram, et consequenter hic natus est anno 70 patris sui.

Confirm. 1. Cum maxime referret sciri tempus nativitatis Abram, potius quam fratrum ejus Nachor et Aran: certum videtur, quod Moyses hic voluerit indicare, 70 anno vitæ Thare natum esse Abram.